

**Kantakaupungin vaiheyleiskaava
valtuustokausi 2021–2025
ja Keskustan strategisen osayleiskaavan vaiheittainen muutos**

**Ehdotusvaiheen palaute ja linjaukset
Kaupunginhallitus 3.6.2024**

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio

Esityksen sisältö

Ehdotuksen nähtävilläolo ja saatu palaute tiivistetysti

- Lausunnot 13 kpl
- Muistutukset 15 kpl

Muutokset hyväksyttävään ehdotukseen

- Yhdyskuntalautakunnan ponnet
- Palautteen pohjalta tehtävät muutokset
- Kaavaratkaisun tarkentamisesta johtuvat muutokset
- Tekniset korjaukset

Ehdotuksen nähtävilläolo

Kantakaupungin vaiheyleiskaavan ehdotus oli nähtävillä 21.3.–22.4.2024 välisen ajan sähköisenä ja Frenckellin Palvelupisteessä

- Ehdotuksesta saatiin viranomaislausuntoja 13 kpl ja muistutuksia asukkailta ja yhteisöiltä 15 kpl
- Ehdotusta esiteltiin neljässä asukastilaisuudessa. Asukastilaisuuksiin osallistui yhteensä 103 henkilöä, joista 89 paikan päällä ja 14 etäyhteyksin.
 - Tesoman asemanseutu: 2.4.2024, klo 17:30–19:30, Tesoman hyvinvointikeskus
 - Tampereen keskusta: 4.4.2024, klo 17:30–19:30, Esittelytila Siluetti
 - Lielahden kirjasto: 10.4.2024, klo 17:30–19:30, Lielahden kirjasto
 - Alasjärven itäpuoli: 11.4.2024, klo 17:30–19:30, Koilliskeskuksen kirjasto

Lausunnot

Lausunnot 1/5

Pirkanmaan ELY-keskus

- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen tarkastelut ansiokkaita ja olisivat sovellettavissa myös kansallisesti
- Kaavan kartta-aineisto paikoin hankalasti tulkittava, johtuen useista eriaikaisista kaavoista ja lukuisista karttalehdistä. ELY-keskus suosittelee kokonaisyleiskaavan laatimista.
- Yleispiirteisyys ja strategisuus asettaa haasteita asemakaavojen laatimiseen, osa-alue suunnitelmat jäävät edelleen yleispiirteisiksi. Lielähti-Hiedanrantaan suositellaan osayleiskaavan laatimista.
- Pyydetään tarkennuksia kauppaa koskevien yleismääräysten ja keskusta-alueiden määräysten muotoiluun. Perusteluja kaupan mitoitukselle täydennettävä.

Pirkanmaan liitto

- Kattavaan selvitystietoon perustuvat yleiskaavamerkinnot ja -määräykset edistävät ansiokkaalla tavalla luontoarvojen säilymistä ja ilmastokestävää suunnittelua
- Pyydetään tarkennuksia kauppaa koskevien yleismääräysten ja keskusta-alueiden määräysten muotoiluun

Lausunnot 2/5

Pirkanmaan maakuntamuseo

- Kiitetään Tampereen kaupunkia keskusta-alueen selvitysaineiston ajantasaistamisesta ja paikallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen osoittamisesta kaavassa
- Tuodaan esiin arkeologisen inventoinnin täydennystarpeet ja joidenkin kaavakohteiden päivittyneet suojelustatukset

Väylä

- Amurin ja Ranta-Tampellan lähijuna-asemien toteuttamiskelpoisuuteen ei ole tuotu uutta tietoa. Väylävirasto pitäytyy kaavaluonnoksen lausunnossaan, eikä muuta sen osalta kantaansa kyseisten uusien lähijuna-asemien haasteellisuuteen laadittujen selvitysten perusteella.

Tampereen kaupunki, ympäristönsuojelu

- Tarkentavia huomioita ekologisten yhteyksien tyypittelyyn, satamamerkintöihin ja järvien alimpiin rakentamiskorkeuksiin
- Kaupunkihiljaiset alueet pitäisi osoittaa vaiheyleiskaavassa aluemaisina kohdemerkintöjen sijaan

Lausunnot 3/5

Naapurikunnat pitävät ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen tavoitteita vaiheyleiskaavatyössä monipuolisesti tarkasteltuina ja huomioituina ja pitävät niitä tärkeinä kasvavalla kaupunkiseudulla.

Lempäälän kunta

- Lempääläntien/Tampereentien merkitys tulevaisuuden joukkoliikenteen laatukäytävänä kasvaa Sääksjärven junaseisakkeen toteuttamisen myötä. Samalla yhteydet Vuoreksen ja Hervannan suunnista Sääksjärven asemalle tulevat tarpeellisiksi ja kehitettäviksi.
- Kaavaan tulisi lisätä radan varren pyöräilybaana ja Sääksjärven vesistön kiertävä ulkoilureitti

Kangasalan kaupunki

- Olisi tarkoituksenmukaista tarkastella virkistyskäyttöä kuntarajan ylitse, esimerkiksi Tampereen Ojala ja Kangasalan Lamminrahka muodostavat uuden kaupunginosakokonaisuuden kuntarajalle.

Lausunnot 4/5

Nokian kaupunki

- Joukkoliikenteen laatukäytävä -merkintää tulisi jatkaa Nokian rajalle asti. Raideliikenteen pysäkkien määrää ja matka-aikaa tulee tarkastella kokonaisuutena liikenteen sujuvuutta heikentämättä.
- Moottoritien liikenteen sujuvuutta Nokian ja Tahmelan välillä ei saa heikentää. Tesoman valtatie eritasoliittymää tulee kehittää edelleen eritasoliittyminä.

Ylöjärven kaupunki

- On tärkeää jatkaa yhteistyötä Mastontien kytkemiseksi Myllypuronkadulle. Alueella voisi myös Tampereen puolella olla potentiaalia osana kasvun vyöhykettä.
- Uusi ohjeellinen virkistysyhteys on osoitettu myös Lielahdesta Vihattulan suuntaan Nietostien kohdalla, minkä otamme huomioon Teivo-Mäkkylä-osayleiskaavan viimeistelyssä.

Lausunnot 5/5

Pirkanmaan hyvinvointialue

- Rakennetun kulttuuriympäristön merkintä ja Kaupunkivihreän kehittämisalue -merkintä pitää poistaa koko sairaalan alueelta.
- Sairaala-alue merkitään yhdeksi kehitettävistä osa-alueista

Raitiotie Oy

- Useita esityksiä raitiotie-merkintöjen ajantasaistamiseksi edenneiden suunnitelmien ja toteutuksien mukaan

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES

- Koska olemassa olevat Tukesin valvontakohteet eivät ole jatkossa enää kartalla vaan niiden huomiointi on korvattu yleismääräyksellä, on tärkeää, että kaavoittajat tiedostavat muutoksen ja kemikaalilaitosten vaikutukset tulee huomioida.
- Alueelle sijoittuu maakaasuputkistoja, joilla on vaikutusta kaavoitukseen ja rakentamiseen

Fingrid Oyj

- Fingrid Oyj:n Lahdesjärvi-Melo -voimajohtohankkeen ympäristöselvitys on valmistunut

Muistutukset

Muistutukset 1/7

Yleistä positiivista palautetta

- Huolellisesti ja monipuolisesti valmisteltu kokonaisuus. Erityisen hyvää on ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen mm. viherympäristöjä säilyttämällä ja kehittämällä.
- Eläköön Eteläpuisto ry haluaa esittää kiitoksensa kaupungin halulle rakentaa viihtyisää ja ilmastomuutoksen ongelmat huomioon ottavaa Tamperetta.
- ”Kiitos, että vaiheyleiskaava ehdotuksessa on ilmastonmuutoksesta tulevien ongelmien ehkäisyssä huomioitu olemassa olevan puuston säilyttäminen ja uusien puiden istutus sekä asfaltoinnin vähentäminen.”
- ”Kiitän asiallisesta, reilusta ja ihmisläheisestä vaiheyleiskaavasta. Kiitän työssä olleita asiantuntijoita, ja toivotan teille hyvää kevättä. On hyvä nähdä että kaavassa toteutuu sekä taloudellinen vahvuus, että pehmeys asukkaille. Tämä on vahva tie tulevaisuuteen.”

Muistutukset 2/7

Aineisto

- Yleiskaava-aineisto on vaikeatulkintainen. Aineisto käsittää kaikkiaan kuusi erillistä karttaa. Maallikkokuntalaisen on vaikeaa, ellei mahdotonta muodostaa kokonaiskuvaa siitä, mitä yleiskaava käytännössä merkitsee
- Kaavakarttojen luettavuus maallikoille on edelleen hankalaa. Nyt ensimmäisen kerran tehdyt yhdistelmäkartat ovat osittainen parannus. Karttayhdistelmistä huolimatta, eri vaiheiden ja eriaikaisista kaavoista ei ole selkeästi arvioitavissa, minkälaisia vaikutuksia vaihekaavassa tehtävät muutokset aiheuttavat

Muistutukset 3/7

Kaupunkistrategian kasvun ja elinvoiman vyöhyke

- Ongelmana, että vyöhykkeen muutos tuotu vasta ehdotusvaiheeseen
- Vyöhyke poistettava Nirvasta, Petsamosta ja Lapista, vyöhykettä tulisi laajentaa Haukiluomaan, Atalaan ja Kangasalantien varteen

Joukkoliikenteen laatukäytävät

- Laatukäytävä-merkinnät pois Alasniitynkadulta ja Nekalantieltä, lisättävä Kuokkamaantielle, Vuohenoja vaihtopysäkiksi

Kaupunkivihreän kehittämisalueet

- Erittäin hyvä määräys
- Keskustan kaupunkivihreän kehittämisalue sekä merkityt virkistysreitit valavat uskoa ihmisläheiseen, vihreään ja taloudellisesti vahvaan kaupunkiin.
- Toivotaan kaupunkivihreän kehittämisalueiksi: Kaakinmaa, Jussinkylä, Tammela, Tampella, Kaukajärvi, Linnainmaa sekä Tesoman keskusta

Muistutukset 4/7

Siniviherrakenteen yleismääräys

- Maanvaraisten puiden vaatiminen jokaiselle tontille on erinomainen määräys. Määräys ”Puiden määrää on pyrittävä lisäämään” tulee muuttaa velvoittavaksi
- Puistojen ja virkistysalueiden määrän säilyminen ei riitä, vaan olemassa olevien puistojen ja virkistysalueiden tulee säilyä
- Kaadettaessa olemassa olevia puita niiden korvaaminen uudella puulla pitäisi olla ensisijainen vaatimus sekä yleisillä alueilla että vuokraomakotitonteilla. Kaadettaville puille pitäisi myös määrittää hinta tai taloudellisia tai muita velvoitteita.

Ohjeellinen ekologinen yhteys

- Merkintä pois Lielahdenkadun ja Tehdaskartanonkadun alueelta
- Vahvistettava puustoinen ekologinen yhteys -kaavamääräyksen tekstiin tulee lisätä maininta, että yhteyden luonne voi vaihdella rakennetusta luonnonmukaiseen tai että se voidaan toteuttaa myös katuvihreän keinoin.

Muistutukset 5/7

Vapaa-ajan palvelut

- Vuoreksessa tulisi keskittää Särkijärven etelärannalle veden äärelle sijoittuvat vapaa-ajan, liikunta- ja luontovirkistyspalvelut
- Kaupin vedenpuhdistuslaitoksen uimaranta tulisi merkitä uudeksi kaupunginosan uimarannaksi
- Kartalta poisjääneitä, asukkaille tärkeitä, merkintöjä, muun muassa Ryydynpohjan uimaranta.
- Kekkosentien kattaminen

Eteläpuisto

- Keskustatoimintojen ja virkistyksen sekoittuneen alueen kaavamerkintä pitää poistaa Eteläpuistokadun eteläpuolelta ja merkintä muuttaa keskuspuistoverkoston aluevaraukseksi, joka ulotetaan Hämeenpuistoon, Pyynikin kirkkopuistoon ja Näsinpuistoon
- ”Hienoa, että Eteläpuisto on päätetty säilyttää rakentamatta.”

Muistutukset 6/7

Pyöräily

- Yhteys Hervannan Opiskelijankadun ja Vuoreksen Puistokadun välille
- Radanvarsipyöräbaanat tulee merkitä pyöräliikenteen seudulliseen pääreitistöön
- Pyöräilyn pääreittien kaavamääräykseen lisättävä ”Liikenteellinen toimivuus on turvattava kaikessa suunnittelussa.”
- Katupuiden ja –vihreän määrä on tärkeää. Mutta useinkaan katutilaa ei remontoida kokonaisuutena, vaan keskitytään vain jalankulun ja pyöräliikenteen parantamiseen. Tällöin ajaututaan tilanteeseen, jossa vaadittu katuvihreä toteutetaan kompromisseina ainoastaan jalankulun ja pyöräliikenteen väyliin, kun vieressä voi säilyä ylimitoitettu monikaistainen ajorata koskemattomana

Muistutukset 7/7

Keskustan liikennejärjestelmä

- Satakunnankatu Pyynikillä liitettäväksi keskustan kehään
- Kävelykeskustana kehitettävän hitaan liikkumisen aluetta tulee laajentaa Amuriin, Kaakinmaalle, Jussinkylään, Tampellaan, Tammelan pohjoisosaan ja Viinikanlahden alueelle.
- Tammelassa itä-länsi-suuntainen pyöräilyn pääreitti siirretään Pohjolankadulle, toteuttamisen aikataulu mietityttää

Liikenne

- Porintie tulee merkitä kehitettäväksi kaduksi Pispalan valtatieltä Tesoman valtatie eritasoliittymään saakka ja bulevardisoida kaupungin hallitsemaksi joukkoliikennekäytäväksi.

Muutokset hyväksyttävään ehdotukseen

Yhdyskuntalautakunnan ponnet

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi vaiheleiskaavan ehdotuksen yleisesti nähtäville kokouksessaan 19.3.2024 (74 §). Samalla lautakunta hyväksyi kaksi ponsiesitystä:

- TAYS:n alueen määräyksiä muokataan Pirkanmaan hyvinvointialueen esittämä palaute huomioiden, priorisoiden alueen suunnittelua sairaala-alueena ihmisten hengen ja terveyden näkökulmasta ja kriittisen maanalaisen infran turvaamista johtamalla sadevedet hallitusti pois alueelta.
- Eteläpuiston osalta määräys yhtenäistetään asemakaavaohjelman kirjausten kanssa.

Näiden perusteella vaiheleiskaavaan tehtävät muutokset

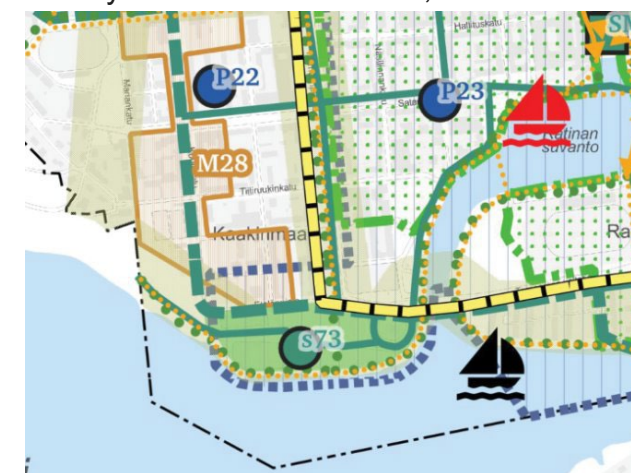
- Tampereen yliopistollisen keskussairaalan alue
 - Huomioidaan erityisenä alueena Kaupunkivihreän kehittämisalueella. Kaupunkivihreän kehittämisalue -määräystä täydennetään siten, että Taysin alueella ratkaisut tulee toteuttaa pääkäyttötarkoituksen edellyttämillä reunaehdoilla.
 - Sairaala-alue osoitetaan kaavakartalla kohdemerkinnällä
- Aluevaraus Eteläpuistokadun eteläpuolella muutetaan virkistysalueeksi. Asuntovaltaisen täydennysrakentamisen vyöhyke esitetty kumottavaksi jo vaihekaavan luonnosvaiheessa.

KSOYK, kumottavat kaavamerkinnät

- Asuntovaltaisen täydennysrakentamisen vyöhyke
- Keskustatoimintojen ja virkistysalueen sekoittunut alue

Vaiheleiskaava 2021–2025, kartta 5

- Viher- tai virkistysalue

Palautteen pohjalta tehtävät muutokset

- Tarkennetaan kaupan ohjausta yleismääräykseen: ”Keskustatoimintojen alueiden ja km-alueiden ulkopuolelle ei saa sijoittaa yli 4 000 k-m² suuruisia vähittäiskaupan suuryksiköitä ja myymäläkeskittyymiä.” ja Täydentyvä keskusta (c-1) –kaavamääräykseen: ”Kaukajärven keskusta-alueelle ei saa sijoittaa seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä.”
- Tarkennetaan hulevesien yleismääräystä: ”Suunnitelmasta tulee pyytää ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto.” Lisätään Pyhäjärven ja Näsijärven alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet sekä tiedot aaltoiluvaramasta.
- Poistetaan muinaisjäännöskohde -kaavamääräyksestä lause ”Vesialueiden muuttuvan käytön yhteydessä on arvioitava vedenalaiseen kulttuuriperintöön liittyvien selvitysten tarpeellisuus yhteistyössä museoviranomaisen kanssa”, koska se sisältyy jo yleismääräykseen.
- Laajennetaan Viinikanlahden alueelle keskustan ”Kävelykeskustana kehitettävä hitaan liikkumisen alue”
- Lisätään vaikutusten arviointiin korkean rakentamisen vaikutukset valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin
- Lisätään elinkeinoalueiden visiotyön palauteraportti kaava-aineistoon
- Tehdään tarkennuksia kaavamääräysten kuvauksiin

Kaavaratkaisun tarkentamisesta johtuvat muutokset

Koko kantakaupunkia koskevaa kaupunkipuiden yleismääräystä ja Kaupunkivihreän kehittämisalueiden määräystä on selkeytetty ja täsmennetty vastaamaan paremmin kaupungin kasvutavoitteiden sekä viherympäristön säilyttämisen ja kehittämisen tavoitteiden yhteensovittamiseen etenkin tiiviillä keskusta-alueilla.

- Kaupunkipuita koskevasta yleismääräyksestä poistetaan velvoite jokaisella tontilla olevista maavaraisista puista
- Kaupunkivihreän kehittämisalueiden määräystä lievennetään siten, että maavaraisia viherpeitteisiä alueita *tulee pyrkiä* lisäämään.

Tekniset korjaukset

Vaiheyleiskaavakartoille korjataan seuraavat puutteet

- Lisätään Viinikanlahteen uusi tai kehitettävä uimaranta -merkintä
- Kartalla 5 Keskustan osa-alueella päivitetään ohjeellisen virkistysyhteyden luonnosvaiheen määräys ehdotusvaiheen määräykseksi ja lisätään puuttuva vaihtoterminaalien kaavamääräys
- Muutetaan osa-alueiden kehittämisperiaatteiden kartoilta erityisominaisuusalueita kuvaavien kaavamääräysten otsikot ”osa-alue” -muotoon, jotta niitä ei sekoiteta käyttötarkoituksialueisiin (esim. Kehitettävä urheilu- ja virkistyspalvelujen osa-alue, Kaupan ja palvelujen osa-alue)
- Lisätään kumottavien kaavamerkintöjen kartalle (2040) kirjainlyhenteet Vuoreksen ja Ojalan jäteasemien tarvealueille ja kumottavien kaavamerkintöjen kartalle (2017–2021) puuttuva ”Laila suojeltu kohde (R1-R5)” kaavamääräys
- Korjataan joitakin kirjoitusvirheitä kaavamääräyksistä ja niiden kuvauksista

Selostukseen korjataan seuraavat puutteet

- Korjataan puutteita ja virheitä kaavamääräyksissä sekä niiden kuvauksissa ja kirjoitusvirheitä

TAMPERE.
FINLAND

KIITOS